

1-es típusú cukorbetegségben szenvedő serdülők adherenciájának vizsgálata az életkori sajátosságok, a családi kapcsolatok és a betegség okozta pszichológiai változások relációjában

Témavezető: Prof. Dr. Nagy Beáta Erika

Intézet: Debreceni Egyetem, Klinikai Központ, Gyermekklinika

Az 1-es típusú diabetes mellitus (1TDM) rohamos világméretű terjedése előtérbe helyezi az érintett fiatalok pszichés jóllétének vizsgálatát. A mentális egészség azonban kihat a testi egészségre is, így célkitűzésünk ötvözi e két szempont vizsgálatát: kiterjed pszichés és szomatikus problémáikra, és nagy hangsúlyt fektet a mentális egészség pozitív összetevőire is. Kutatásunk másik fő célkitűzését a WHO azon megállapítására alapozzuk, miszerint az adherenciára irányuló beavatkozások hatékonyságának növelése nagyobb hatással lehet a népesség egészségére, mint az egyes gyógyszeres kezelések javítása. Célunk ezért, hogy Magyarországon hiánypótló – terápiás együttműködést és annak különböző pszichológiai befolyásoló tényezőit vizsgáló – kérdőívet alakítsunk ki.

Vizsgálati eszközeink: Gyermekkorai Életminőség Kérdőív; Élettel való Elégedettség Skála; Egészségi Állapot Kérdőív; Gyermek Depresszió Kérdőív, Adherencia Kérdőív.

Vizsgálati minta: A DE KK Gyermekklinika, Endokrinológia szakrendelés gondozása alatt álló 130 fő – 68 lány és 62 fiú – diabéteszes gyermek, serdülő, valamint szülei. Az átlagéletkor 14,1 év. A 1TDM fennállásának átlagos időtartama 6,6 év. A kontroll csoportot 177 fő debreceni általános és középiskolás tanuló alkotta, 101 lány és 76 fiú, az átlagéletkoruk 14,08 év.

Részeredményeink: A diabéteszes fiatalok szignifikánsan jobb szubjektív jóllétről ($p < 0,001$) és pszichés közérzetről ($p < 0,001$), ritkább testi panaszokról ($p = 0,03$) valamint alacsonyabb depressziószintről ($p = 0,004$) számoltak be, mint a kontrollcsoport. Az Önminősített Egészség mutatóban a kontrollcsoport ért el szignifikánsan magasabb eredményt ($p < 0,001$). Az inzulinterápia és a mentális egészség összefüggéseit vizsgálva azt találtuk, hogy az inzulinpumpa használók szignifikánsan jobb életminőséggel ($p = 0,02$) és alacsonyabb depressziószinttel ($p = 0,03$) rendelkeznek, mint konzervatív kezelésben részesülő társaik.

Következtetés: Eredményeink megerősítik azokat a nemzetközi tapasztalatokat, miszerint az 1TDM nem hozható feltétlenül összefüggésbe pszichoszociális nehézségekkel. A pumpahasználat segíthet az inzulinkezelés elfogadásában és fenntartásában, ami jobb életminőséggel és pszichés jólléttel jár együtt.